

N^{RO}: 103.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEŃ 15. PAŹDZIERNIKA, ROKU 1794.

SESSYA RADY NAYWYŻSZEJ
NARODOWEY.

Dnia 12. Października.

Prezydencya Obywatela Franciszka Ty-
kla Zastępcy, w niebytności Obywatela
Dembowskiego.

Czytany był rapport kommissyi po-
rządkowey województwa Sieradzkiego,
donoszący o powstaniu ziemi Wieluńskiej,
i o dalszych czynnościach przedsięwzię-
tych, który do archiwum Rady jest od-
dany.

Obywatel Marzałkowicz w poda-
nym memoriale oświadczył, iż okazał spo-
sób, przez któryby przy mniejszych po-
łową kosztach gospodarskich, urodzaj dwa
razy powiększyć można; prosił oraz o
umieszczenie siebie na funkcyi jakiej. Me-
moryał ten oddał Rada wydziałowi ży-
wności z zaleceniem, ażeby wspomniany
sposób podwojenia urodzaju ziemi przy
mniejszej expensie, wyexaminował, i Ra-
dę o nim uwiadomił.

Wydana została proklamacya do oby-
watelów mieszkańców miasta wolnego
Warszawy, zachęcająca ich do kończenia
fortyfikacyi Pragi. Odezwę tę umieścili-
śmy w numerze 101.

Sessya solwowana na dzień następu-
jący na godzinę 11. z rana.

SESSYA EXTRAORDYNARYJNA
RADY N. NARODOWEY.

Dnia tegoż po południu.

Prezydencya Obywatela Tadeusza Dem-
bowskiego.

Zwołana została sessya extraordinaryy-
na, z powodu smutnego nader zdarzenia,
że obywatel Tadeusz Kościuszko, Nay-
wyższy siły zbroyney Naczelnik, w krwa-
wey akcji dnia 10. życie swoje za całość
narodu ważąc, ranami okryty, dostał się
w niewolę. Zebrawszy się Rada, uwiad-
omiona o tym tkliwym przypadku, pier-
wsze momenta łzom nad losem żało-
snym obrońcy wolności i oyczyzny po-
święciła: zaleciwszy potym wezwać na ses-
syę OObyw: generałów Zajączka i Orło-
wskiego, dla naradzenia się z nimi w
teraźniejszych okolicznościach, następują-
ce w pośród smutku i żaloby wydała
urządzenia:

Wybrała i ogłosiła Naywższym siły
zbroyney Naczelnikiem, stasownie do aktu
powstania, obywatela Tomasza Wawrze-
ckiego, generała lieutenanta Radzcy; a po-
ki ten do pełnienia włożonych na siebie
obowiązków nie przybędzie, zdała kom-
mendę nad woyskiem obywatelowi Zają-
czkowi G. L.

Zaleciła wydziałowi bezpieczeństwa,
iżby nikomu z Warszawy, aż do dalibey
rezolucyi, wyjechać niepozwolił; wyją-

wszy tych cywilnych, którzyby od obywatela *Zakrzewskiego*, a wojskowych od obywatela *Zaiączka*, generała kommandującego, zaświadczenie do pozyskania paszportu okazać mogli.

Napisała do obywatela *Tadeusza Kościuszki*, Należytego Naczelnika, wyrażając mu żal swój nad nieszczęśliwym jego zdarzeniem.

Drugi list napisała do obywatela *Tomasza Wawrzeckiego*, donosząc mu o obraniu jego za Naczelnika, i wzywając go do najszybszego przyjazdu do *Warszawy*.

Wydała z tej okoliczności dwie proklamacye, jedną do wojska Rzeczypospolitej, drugą do obywateli. Listy rzeczzone, i proklamacya pierwsza, znajdują się w numerze 102. druga zaś proklamacya, w numerze 101.

Przybyli generałowie *Zaiączek* i *Orłowski*.

W tych przytomności deklarowała Rada, iż wszystkie urządzenia, przez obywatela *Tadeusza Kościuszkę*, Najwyższego Naczelnika wydane, w wykonaniu trwać powinny, dopóki inne przez Radę uczynione nie będą.

Obywatel *Zaiączek* generał lieutenant, uczynił przełożenie, iż potrzeba, ażeby dla delberowania nad obrotami wojennymi, w teraźniejszym czasie, osoby z Rady i wojskowych wyznaczone były. Rada nominowała do tego zamiaru z grona swego obywateli; z wojskowych wybor, podług potrzeby, obywatelowi *Zaiączkowi* generałowi kommandującemu poleciła.

Sesya solwowana na dzień następujący, na godzinę 11. z rana.

RADA NAWYŻSZA NARODOWA.

Do Ludu Polskiego.

Obywatele! Roznoszą się w tuteyszej stolicy wieści przeciwe temu, co wam Rada Najwyższa, w obwieszczeniu swoim pod dniem 12. bieżącego miesiąca, ogłosiła, o wzięciu w niewolę przez nie-

przyjaciela, *Tadeusza Kościuszki*, Najwyższego Naczelnika. Nie mogła i nie chciała Rada zataić przed wami, acz najsłutniejszey prawdy; bo ja wam winna zupełną, bo otwartością i szczerością chce waszemu zaufaniu ciągle odpowiadać. Uczucie straty tak wielkiej i niespodzianej, łatwo przyjmuje pocieszające, acz niegruntowne odgłosy: ale ostrzeżę Radą, iż te same odgłosy pochodzą mogą z zamyśłu rozyrywania i osłabienia mężnego żalu, którym wszyscy obywatele, wystawiając sobie nieszczęście Najwyższego Naczelnika, są przejęci. Tak bowiem o was, obywatele, przekonana jest Rada, iż smutek wasz, narzekania na los przeciwny, iży czułe, które wylewacie, połączone są z chęcią i postanowieniem zemśczenia się na nieprzyjacielu, nawet i za Naczelnika osobistą stratę. Kiedy Rada o zemście na nieprzyjacielu mówi, nie rozumie przez nią zachęcać do zemsty na ludziach kraju *Moskiewskiego* bezbronnym, w poymaniu, lub zabezpieczeniu narodowym zostających. Los ich szanować należy, i przez wzgląd na ludzkość, i przez wzgląd na naszych rycerzów, którzy okryci ranami, w ręku nieprzyjaciół wzajemnemu podpadaliby okrucieństwu i nieszczęściu. Idzie więc o zemstę godną cnoty Polaka, z walczącym w boju nieprzyjacielem, a to przez środki z naszych strony odwagi, waleczności, ryccerstwa i powolności rządowi. Tym sposobem żal wasz, żalem będzie mężnym, obywatelskim, przyzwoitym wolnym ludziom. Tym sposobem przyniesie on pociechę znającemu ślachełne uczucia *Tadeuszowi Kościuszce*. Ile on przekładał oyczyznę nad własne życie, tyle wy obywatele przekładajcie los wspólnej matki, nad stratę jednego z najlepszych iey synów.

Dan w *Warszawie* dnia 14. miesiąca Października 1794. roku na sesyi Rady najwyższej.

T. Dębowski prezydujący.

Tomasz Czech Rady najwyższej narodowej Sekr:

B E F E L

Obywatela *Jerzego Grabowskiego G. L. Kommanderującego.*

Podobało się Bogu niedościgłemu w wyrokach swoich, władającemu losami narodów i ludzi, zasnuć nas na czas, i dotknąć naród najszczęśliwą klęską, bo strata najszacowniejszego męża *Tadeusza Kościuszkę*, Naczelnika siły zbrojnej narodowej; który w ostatniej akcji na dniu 10. Października (dnia, bogdaiby z porządku dnia roku na zawsze wymazanym) dostał się w niewolę nieprzyjaciół. Przeto ogłaszam wam wszystkim w dywizji mojej, tak officerom, jako i żołnierzom będącym, iż na miejscu tego nieodżałowanego męża, Rada najwyższa narodowa, podług aktu powstania *Krakowskiego*, obywatela znakomitych cnot i zasług w oyczyźnie, *Tomasza Wawrzeckiego*, generała lieutenanta i Radcę w Radzie narodowej, za Naczelnika siły zbrojnej narodowej obrała. Nie wątpię, że z obowiązków obywatelskich i wojskowych miłość, wierność, posłuszeństwo i ufność dla tegoż Naczelnika okazywać będziecie. — Cnotliwi obywatele, zacni kolledzy, i wszyscy waleczni wojskowi! zaklinam was na miłość Boga, oyczyzny i sławy waszej, abyście na chwilę nie zmniejszyli tej nadziei, którąśmy położyli w świętości sprawy waszej i pomocy Boga. W jego imieniu podnieśliśmy oręż za wiarę, oyczyznę i wolność. Inaczej, byłoby to nie mieć wiary, wyrzec się oyczyzny, i na wieczną wystawić się hańbę; byłoby to złamać tę świętą przysięgę, do której nie przemysł tyran, nie zwodnicze omamienia, ale chęć zbawienia i oswobodzenia oyczyzny prowadziła. Bracia! przysięgliśmy wierność Bogu i oyczyźnie! jest Bóg, pozostała oyczyzna. Błkniey litości winiliśmy, że nam wskazał tak cnotliwego następcę i Naczelnika *Tomasza Wawrzeckiego*. Za jego przywódem i z pomocą Boga, oyczyznę ocalić, i posiadzionej najżałośniejszej straty, zemścić się zdołamy. Dnia 1794. dnia 13. Października, w *Bartodzieiach*.

Jerzy Grabowski G. L. Kommand:

RAPPORT DZIEWIĄTY

Sądu Kryminalnego Wojskowego.

Wydziałowi sprawiedliwości w Radzie Najwyższej Narodowej.

Sąd wojskowy kryminalny, odebrawszy rezolucyą Rady najwyższej narodowej, utrzymującą wszystkie władze postanowione od Najwyższego Naczelnika, przesyłać wydziałowi sprawiedliwości raport niniejszy, na honor donieść iż z równą gorliwością i w iednym, co dawniej duchu, czynności swe pod okiem Rady najwyższej narodowej kontynuować rozpoczął.

Dnia 6. Października.

Jan Henkie trebacz, zagarnięty w czasie potyczki od *Moskalów*, uciekając od tych, przytrzymany został od kommandy *Polskiej*, oddany jest na powrót do wojska.

Dnia 7. Października.

Szymon Myszcziuszek dezterter od regimentu gwardyi piechoty, i do tegoż regimentu po odebraniu kary odesłany.

Krzysztof Nitz grabarz, posadzony o szpiegostwo niesprawiedliwie, uwolniony.

Tadeusz Ambroziak, za zabicie naryzmyślniejsze tescia swego, śmiercią ukarany został.

Dnia 8. Października.

Marcin Misiak, *Wojciech Szymański*, włóscianie, ze wsi *Krobowa*, naryzmyślnie przez kommandę *Polską* przytrzymani, uwolnieni.

Krzysztof Dymitrowicz, oskarżony o werbowanie dla *Moskalów*. Gdy mu nie więcej nad to, że dwóch abszetyowanych z wojska *Polskiego* do służby partykularnej *Appraxymowi* zarekomendował, dowiedzione niebyło; Sąd przez wzgląd na półroczne jego w prochuwni siedzenie, z aresztu natychmiast rzeczownego *Dymitrowicza* uwolnił.

Maciej i Jakób Krygier hollendrzy, obwinieni o strzelanie z wyspy swęj do strzelców *Polkich*, okazawszy, że ogień który szedł przeciw strzelcom *Polskim*, był od *Prusaków*, którzy się na tę wyspę przeprawili, uwolnieni natychmiast.

Dnia 10. Października.

Antoni Jłowski, obwiniony najprzód od obywatela *Lignau*, o nayscie domu i odgrazanie się na życie tegoż obywatela. Sąd pięciomiesięczny areszt za karę dostępną uznawszy, wolnym rzeczzonego *Jłowskiego* z aresztu uczynił. — Obwiniony powtórę o nayscie i zrabowanie domu obywatela *Meybauma*, w czasie rewolucyi *Warszawskiej*, gdy z wyprowadzonych inkwizycyi okazało się, że *Jłowski* już nadszedł wraz z innemi dom rzeczzonego *Meybauma*, szukając *Moskaliów*, którzy się tam, pomimo wiadomości gospodarza, pokryli, do rabunku jednak domu tego nienależał, wolnym przeto od tego zarzutu wyrokiem sądu uczyniony jest. Obywatelowi *Meybaumowi*, zostawiona jest moc poszukiwania u kogośkolwiek bądź, zabranych mu pod ów czas rzeczy.

Michał Czechowski wyrobnik, przytrzymany niesprawiedliwie, uwolniony.

Jan Fidler, przekonany o kradzież kilku sztuk srebra stołowego, przez wzgląd na młody wiek jego, na dwu-miesięczne tylko prace publiczne wskazany.

Onufry Burczymucha Kamiński, za pobicie i zelżenie na ulicy publiczney, *OOb: Przytułskicy i Szperlówney*, w wieży policyney miesiący trzy siedzieć będzie; przy wywiescu, rzeczzone obywatelki, na ratuszu miasta *Warszawy*, publicznie przeproli.

Wojciech Świadek, Jan Chorosielski, Tomasz Czayka i Jakób Podgurski, złodzieje, powielekroć w więzieniu za rozmaite kradzieże osadzeni, a teraz za ostatnią kradzież przed sądem stawieni,

pierwszy iako mniej winny, na sześciolatne, trzey ostatni, do końca dni ich, na prace publiczne wskazani.

Dnia 11. Października.

Wulf Ayzykowicz, za to, że przesłał jeszcze zimny, był faktorem generala *Chruszczewa*, niesprawiedliwie zaareztowany, uwolniony natychmiast.

Antoni Dziwoni, za niemienie paźportu przyareztowany, uwolniony.

Jan Ulenicki, pisarz magazynu wydziału żywności, przekonany o kradzieży owfa korcy sześćset, która dopełnił fałszując miarę i wydając mokry owies zamiast suchego, konfiskatą majątku jego na skarb, wskazaniem na lat cztery do prac publicznych, i wystawieniem przez dai trzy w klatce, na widok publiczny, z napisem: *Złodziey skarbu narodowego* ukarany jest. Ci zaś, co owies ten kryjomym kupili sposobem, tenże sam owies, iako własność publiczną, wydziałowi żywności oddadzą.

Działo się na sessyi sądu kryminalnego wojskowego, dnia 13. Października, 1794. roku.

Gabryel Taszycki G. M. Prezydent:

J. Ochmański Kapitan Audytor Regimentu 16. i S. K. W.

D O N I E S I E N I E.

Dnia 12. to jest w niedzielę, pełny X. idąc od XX. Reformatów do pałacu *Borchowskiego*, zgubił papiery osobie swojej służące, w woreczku płóciennym będące. Ktoby je znalazł, ma się udać do gwardyana XX. Reformatów, a odbierze przyzwoitą nagrodę.